

Powszechny
dziennik praw państwa i rządu
dla
cesarstwa austriackiego.

Čzęść IV.

Wydana i rozesłana dnia 27. Stycznia 1851.

Allgemeines
Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das
Kaiserthum Oesterreich.

IV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 27. Jänner 1851.

Część IV.

Wydana i rozesłana dnia 27. Stycznia 1851.

15.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 31. Grudnia 1850,

którem się ustanawia zasady względem ostatecznego urządzenia politycznych władz administracyjnych w królestwie Lombardzko-Weneckiem.

Na wniosek Mego ministra spraw wewnętrznych, widzę się spowodowanym za-
twierdzić następne zasady względem ostatecznego urządzenia politycznych władz ad-
ministracyjnych w królestwie Lombardzko-Weneckiem, i rozporządzić, jak następuje:

I.

W celu politycznego zarządu, pozostawia się królestwu Lombardzko-Weneckie-
mu dotychczasowy jego podział na okrąg Lombardzki i na okrąg Wenecki.

II.

Na czele administracyi tak okręgu Lombardzkiego jak Weneckiego, stoją namie-
stnicy, którzy w Medyolanie, a względnie w Wenecyi swą siedzibę mieć będą.

Namiestniczy podlegają bezpośrednio ministerstwu; odwoływania się przeciw ich
rozporządzeniom i decyzjom, do ministerstwa wystosowane być mają.

III.

Namiestnikowi przydane będzie w celu zawiadywania interesami urzędowemi od-
powiednia liczba radzców namiestniczych, sekretarzy, wicesekretarzy i adjunktów kon-
ceptowych, tudzież potrzebne personale manipulacyjne i służebne.

Załączone przeglądy, zawierają nazwę i rangę, liczbę i płace usystemizowanych
dla każdego namiestnikostwa urzędników i sług.

IV.

W Medyolanie i w Wenecyi, utwarza się — dla sprawowania publicznej służby
bezpieczeństwa w tychże miastach, równie jak w najbliższych ich przyległościach —
prefektury policyjne (*prefecture dell ordine pubblico*), bezpośrednio namiestnikowi pod-
rzędne, których urządzenie osobnym pozostawia się przepisom.

V.

Tak Lombardzki okrąg administracyjny, jak i Wenecki, dzielą się na prowincye,
nazwy od głównych swych miejsc nosić mające.

Lombardzki okrąg dzieli się na prowincye: Medyolan, Bergamo, Brescia,
Como, Cremona, Lodi, Mantua, Pavia i Sondrio; a Wenecki okrąg na pro-
wincye: Wenecya, Belluno, Padwa, Rovigo, Treviso, Udine, Werona i
Vicenza.

IV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 27. Jänner 1851.

15.

Kaiserliche Verordnung vom 31. December 1850,

wodurch die Grundzüge über die definitive Einrichtung der politischen Verwaltungsbehörden im lombardisch-venetianischen Königreiche festgesetzt werden.

Ueber Antrag Meines Ministers des Innern habe Ich nachstehende Grundzüge über die definitive Einrichtung der politischen Verwaltungsbehörden im lombardisch-venetianischen Königreiche zu genehmigen und zu verordnen befunden, wie folgt:

I.

Das lombardisch-venetianische Königreich bleibt zum Behufe der politischen Verwaltung wie bisher in das lombardische und in das venetianische Gebiet getheilt.

II.

An der Spitze der Verwaltung des lombardischen und des venetianischen Gebietes stehen die Statthalter, welche in Mailand und beziehungsweise in Venedig ihren Sitz zu nehmen haben.

Die Statthalter sind unmittelbar dem Ministerium untergeordnet; Berufungen gegen ihre Anordnungen und Entscheidungen sind an das Ministerium zu richten.

III.

Dem Statthalter wird zur Besorgung der Amtsgeschäfte die entsprechende Anzahl von Statthaltereiräthen, Secretären, Vice-Secretären und Concepts-Adjuncten, dann das erforderliche Manipulations- und Dienstpersonale beigegeben.

Die anliegenden Uebersichten enthalten die Benennung und den Rang, die Zahl und die Bezüge der für jede Statthalterei systemisirten Beamten und Diener.

IV.

In Mailand und Venedig werden für die Besorgung des öffentlichen Sicherheitsdienstes in diesen Städten und ihre nächste Umgebung Polizei-Präfecturen (Prefetture dell' ordine pubblico) errichtet, die dem Statthalter unmittelbar unterstehen und deren Einrichtung besonderen Bestimmungen vorbehalten wird.

V.

Das lombardische und das venetianische Verwaltungsgebiet wird in Provinzen abgetheilt, welche von ihren Hauptorten den Namen zu führen haben.

Das lombardische Gebiet theilt sich in die Provinzen: Mailand, Bergamo, Brescia, Como, Cremona, Lodi, Mantua, Pavia und Sondrio; und das venetianische Gebiet in die Provinzen: Venedig, Belluno, Padua, Rovigo, Treviso, Udine, Verona und Vicenza.

Objętość tych prowincyj, stanowią dotychczasowe ich granice, z zastrzeżeniem owych częściowych odmian, jakie przy organizacyi nowych władz uznane będą, jako potrzebom administracyi odpowiednie.

VI.

Administracyą prowincyi kieruje i zawiaduje delegat z siedziskiem urzędowem w głównem miejscu prowincyi.

Delegaci stanowią pierwszą administracyjną instancję w sprawach prowincyi dotyczących i są bezpośrednio namiestnikowi podporządkowani; rekursa przeciw ich rozporządzeniom i rozstrzygnięciom, założone będą do namiestnika.

VII.

Przydane delegatom personale urzędowe, składa się z jednego wice-delegata, dwóch lub więcej komisarzy i adjunktów conceptowych, z jednego oficyała, tudzież z urzędników manipulacyjnych i sług.

Wicedelegaci każdego okręgu administracyjnego, stanowią, wedle obudwóch swych klas służbowych, między sobą stan konkretny. Wyższa płaca niezawisła ani od stopniowego posunięcia, ani od pewnego urzędowego siedliska, lecz od mianowania na wyższą klasę służbową.

Załączone przeglądy, zawierają postanowienia, tyczące się rangi i nazwy, jako też liczby i poborów urzędników i sług, dla delegacyi okręgu administracyjnego usystemizowanych.

VIII.

Przydane prowincjonalnym kongregacyom personale urzędowe, pozostawia się tymczasowo przy swej działalności.

Delegacya sprawuje interesa dawnych komisaryatów policyjnych w głównych miastach prowincjonalnych.

IX.

Prowincye dzielą się na dystrykta.

Przy takowym podziale, trzeba tę zasadę mieć na oku, iż z reguły dystrykta co do ich liczby i granic z sądowniemi powiatami (preturami) zgadzać się winny, i że dopóki zawisłe od reformy rzeczy gminnej przeprowadzenie tej zasady zupełnie nastąpić nie może, przy organizacyi władz politycznych jednostajnie z organizacyą władz sądowych, zbliżającą się zgodność w ten sposób utorować należy, iż albo jeden powiat pretury, jeden lub więcej dystryktów dotychczasowych, albo też jeden dystrykt, jeden lub dwa powiaty pretury zupełnie i tak obejmować ma, ażeby się obustronne granice nie przecinały.

Co do zastosowania tych zasad, jako też co do stanowiska, jakie zająć mają pod względem administracyjnym znaczniejsze miasta naprzeciw delegacyom i komisaryatom dystryktowym, wydane zostaną osobne postanowienia.

X.

W dystryktach zawiadują sprawami administracyjnemi komisarze, którzy bezpośrednio delegatom podporządkowani i oraz obowiązani są, ażeby rozporządzenia tych-

Der Umfang dieser Provinzen wird durch die bisherige Abgränzung derselben bestimmt, vorbehaltlich jener theilweisen Abänderungen, welche bei der Organisirung der neuen Behörden als den Bedürfnissen der Verwaltung entsprechend, erkannt werden.

VI.

Die Verwaltung der Provinz leitet und besorgt der Delegat mit dem Amtssitze im Hauptorte der Provinz.

Die Delegaten bilden die erste administrative Instanz in den Angelegenheiten der betreffenden Provinzen und sind unmittelbar dem Statthalter untergeordnet; Berufungen gegen ihre Anordnungen und Entscheidungen gehen an den Statthalter.

VII.

Das den Delegaten beigegebene Amtspersonale besteht aus einem Vice-Delegaten, zwei oder mehreren Commissären und Concepts-Adjuncten, einem Officialen, dann aus Manipulationsbeamten und Dienern.

Die Vice-Delegaten eines jeden Verwaltungsgebietes bilden nach ihren beiden Dienstesclassen unter sich einen Concretstatus. Der höhere Gehalt ist weder von der graduellen Vorrückung noch von einem bestimmten Amtssitze, sondern von der Ernennung in die höhere Dienstesklasse bedingt.

Die beiliegenden Uebersichten enthalten die Bestimmungen über den Rang und die Benennung, über die Anzahl und Bezüge der für die Delegation eines Verwaltungsgebietes systemisirten Beamten und Diener.

VIII.

Das den Provinzial-Congregationen beigegebene Amtspersonale bleibt vorläufig in seiner Wirksamkeit.

Die Geschäfte der vormaligen Polizei-Commissariate in den Provinzial-Hauptorten werden von der Delegation besorgt.

IX.

Die Provinzen werden in Districte abgetheilt.

Bei dieser Eintheilung ist der Grundsatz im Auge zu behalten, dass in der Regel die Districte in ihrer Anzahl und Abgränzung mit der der Gerichtsbezirke (Präturen) übereinstimmen sollen, und dass in solange die von den Reformen des Gemeindewesens bedingte Durchführung dieses Grundsatzes nicht vollständig stattfinden kann, bei der Organisirung der politischen Behörden im Einklange mit jener der Justizstellen eine annähernde Uebereinstimmung in der Art anzubahnen ist, dass entweder ein Prätursbezirk einen oder mehrere bisherige Districte, oder ein District einen oder zwei Prätursbezirke vollständig und ohne dass sich die beiderseitigen Gränzen durchkreuzen, zu umfassen hat.

Ueber die Anwendung dieser Grundsätze, sowie über die Stellung, welche in administrativer Beziehung die bedeutenderen Städte zu der Delegation und zum Districtscommissariate einzunehmen haben, werden besondere Bestimmungen erfolgen.

X.

In den Districten werden die Verwaltungs-Angelegenheiten von Commissären besorgt, die den Delegaten unmittelbar untergeordnet und verpflichtet sind, die Anordnungen derselben zu

że wykonywali i zachodzące polityczne interesa, wedle udzielonej im instrukcyi urzędowej i wedle osobnych zleceń delegatów, załatwiali.

Komisarzom przydane będzie potrzebne personale pomocnicze.

Komisarze w dystryktach okręgu namiestnikostwa, stanowią wraz z odpowiedniami stopniami co do rangi i płacy komisarzy przy delegacyach, i wice-sekretarzy przy namiestnikostwach, stan konkretny. Posunięcie na wyższy stopień płacy jakiej kategorii służbowej nie jest stopniowe, ani też zawisło od pewnego urzędowego siedliska, lecz od mianowania na wyższy stopień płacy.

Załączone przeglądy wskazują rangę, liczbę i należytości usystemizowanych podług zasad §. IX^{go} urzędników komisaryatów dystryktowych każdego okręgu administracyjnego.

XI.

Dla delegacyi i komisaryatów dystryktowych, wymierzy się pauszale podróży, jako wynagrodzenie za urzędowe podróże w obrębie własnego ich powiatu administracyjnego, tudzież pewne pauszale kancelaryjne (ryczałt) na pokrycie wydatków urzędowych i kancelaryjnych.

W przypadkach przesiedlenia i za podróże urzędowe, po za powiatem administracyjnym, pozostawia się urzędnikom należące, wedle istniejących rozporządzeń domagania się wynagrodzenia.

XII.

Przełożeni politycznych władz administracyjnych, są odpowiedzialnymi za całe prowadzenie urzędowania.

Obowiązani są polecenia i rozporządzenia władz przełożonych ściśle i spieszenie wykonywać, w celu przekonania się o stanie i porządku administracyi swego urzędowego okręgu, częste odbywać podróże, i o wszystkich ważniejszych wypadkach, sprawozdania do swych przełożonych zaskładać.

Podrzędne personale, nad którem im przysłużyła władza dyscyplinarna, jest jak najściślej obowiązane, służbowe ich zarządzenia i zlecenia, punktualnie i bezzwłocznie wykonywać i przekazane sobie interesa, wedle poleceń swoich urzędowych przełożonych, sprawować.

XIII.

W razie przeszkody, dopóki nie nastąpi inne rozporządzenie ze strony wyższej władzy, zastępuje miejsce namiestnika pierwszy radzca namiestniczy, miejsce delegata, wice-delegat, a miejsce komisarza dystryktowego, adjunkt.

XIV.

Organa politycznej administracyi, winny w swem urzędowaniu przestrzegać ustaw i rozporządzeń istniejących, i polecenia wykonywać, które im udzielone będą ze strony władz przełożonych.

Blizsze postanowienia tak co do służbowego stanowiska politycznych władz i urzędników, zawierają osobe instrukcyje urzędowe; zanim takowe wydane będą, dotychczasowe w tej mierze prawne przepisy, o ile nie są niniejszem rozporządzeniem zmienione, zachowane być mają z zastosowaniem tego prawidła, iż ten sam zakres działania przystoi namiestnikowi, który dawniej rządowi krajowemu i gubernatorowi przysługiwał.

vollziehen und die vorkommenden politischen Geschäfte nach der ihnen erteilten Amtsinstruction und nach den besonderen Weisungen des Delegaten zu erledigen.

Den Commissären wird das erforderliche Hilfspersonale beigegeben.

Die Commissäre in den Districten eines Statthaltereigebietes, bilden mit den entsprechenden Rangs- und Gehaltsstufen der Commissäre bei den Delegationen und der Vice-Secretäre bei den Statthaltereien einen Concretal Status. Die Vorrückung in die höhere Gehaltsstufe einer Dienstes-Kategorie ist keine graduelle und ist auch nicht von einem bestimmten Amtssitze, sondern von der Ernennung in die höhere Gehaltsstufe bedingt.

Die beiliegenden Uebersichten zeigen den Rang, die Anzahl und die Bezüge der nach den Grundsätzen des §. IX. systemisirten Beamten der Districtscommissariate jedes Verwaltungsgebietes.

XI.

Für die Delegationen und Districts-Commissariate wird als Vergütung bei ämtlichen Reisen innerhalb ihres Verwaltungsbezirkes ein Reisepauschale und zur Bestreitung von Amts- und Kanzleiauslagen ein bestimmtes Kanzleipauschale bemessen.

Für Uebersiedlungsfälle und für ämtliche Reisen ausserhalb des Verwaltungsbezirkes bleiben den Beamten die nach den bestehenden Verordnungen gebührenden Vergütungsansprüche vorbehalten.

XII.

Die Vorsteher der politischen Verwaltungsbehörden sind für die gesammte Geschäftsführung verantwortlich.

Sie sind verpflichtet, die Aufträge und Anordnungen der vorgesetzten Behörden genau und schleunig zu vollziehen, sich durch wiederholte Bereisungen von dem Zustande und der geregelten Verwaltung ihres Amtsgebietes zu überzeugen, und über alle wichtigeren Vorkommnisse an ihre Vorgesetzten Bericht zu erstatten.

Das unterstehende Personale, worüber ihnen die Disciplinargewalt zusteht, ist strengstens verpflichtet, ihre dienstlichen Anordnungen und Aufträge pünctlich und ungesäumt zu vollziehen, und die ihm übertragenen Geschäfte nach den Weisungen der Amtsvorsteher zu behandeln.

XIII.

In Verhinderungsfällen wird, insolange nicht von der höheren Behörde eine andere Verfügung erfolgt, die Stelle des Statthalters von dem ersten Statthaltereirathe, jene des Delegaten vom Vice-Delegaten und jene des Districtscommissärs vom Adjuncten versehen.

XIV.

Die Organe der politischen Verwaltung haben in ihren Amtshandlungen die bestehenden Gesetze und Verordnungen zu beobachten und die Weisungen zu befolgen, welche ihnen von den vorgesetzten Behörden zukommen.

Die näheren Bestimmungen über die Geschäftsbehandlung und die dienstliche Stellung der politischen Behörden und Beamten enthalten die besonderen Amtsinstructionen; bis diese erlassen werden, sind die bisherigen gesetzlichen Vorschriften darüber, insoferne sie nicht durch diese Verordnung abgeändert sind, unter Anwendung der Regel zu beobachten, dass der Wirkungskreis, welcher der Landesstelle und dem Gouverneur eingeräumt war, dem Statthalter zukomme.

XV.

Polityczna administracja, należy przedewszystkiem do zakresu ministerstwa spraw wewnętrznych.

Politycznym przeto władzom, przystoją naprzód wszelkie do zakresu działań tego ministerstwa odnoszące się sprawy, z tych zaś, które do zakresu czynności innych ministerjów należą, takowe, które politycznym władzom do załatwienia polecane bywają, o ile ku temu nie są ustanowione własne, od dotyczących ministerjów zawisłe organa.

W tych ostatnich gałęziach publicznej administracyi, winni polityczni urzędnicy o tyle brać udział i spółdziałać, o ile to na nich jest włożone lub im przyznane ogólnemi prawnemi normami albo zleceniami i instrukcjami, przez dotyczące ministerya w porozumieniu z ministeryum spraw wewnętrznych wydanemi.

XVI.

Do zakresu działalności władz politycznych, należy w ogólności czuwanie nad obwieszczeniem i wykonywaniem ustaw i nad utrzymaniem i przywróceniem bezpieczeństwa publicznego porządku i spokojności w obrębach ich urzędowego okręgu.

XVII.

W szczególności obejmuje zakres działania politycznych organów w obrębach, oznaczonych istniejącemi lub wydać się mającemi przepisami: utrzymanie w ewidencji ludności; dochodzenie i zestawienie dat statystycznych; dozór nad rejestrami urodzonych, ślubów i śmierci; spółdziałanie do uzupełnienia, uprowadzenia i kwaterowania wojska; rzecz tycząca się podwód, paszportów, przynależności rodzinnej i obcych; użycie żandarmeryi i innych ciał straży; interesa przemysłowe i handlowe; rzecz sanitarną; dozór nad sprawami gminnemi i nad wszystkiemi miejscowej policyi dotyczącemi zakładami i urządzeniami; sprawy kościelne, szkolne i fundacyjne; nadzór nad zakładami dobroczynności i zakładami humanitarnemi, jako i nad instytucjami publicznemi; zarząd więzienny; dozór nad drukiem i stowarzyszeniami; staranność o utrzymanie w ewidencji granic państwa i kraju, i o utrzymanie w dobrym stanie komunikacyj lądowych i wodnych; spółdziałanie przy wymiarze, pobieraniu i odpisywaniu podatków bezpośrednich; sprawy kultury krajowej, sprawy przywilejów; wpływ przy wywłaszczeniu, przy sporach o prawa wodne i o budowlę; nareszcie, ułożenie budżetów dla administracyi politycznej i dla zakładów rządowych w okręgu ich urzędu.

XVIII.

Tak w Medyolanie jak i w Wenecyi, ustanowi się pod przewodnictwem namiestnika osobna, ministerstwu spraw wewnętrznych bezpośrednio podwładna komisya organizacyjna, która w porozumieniu z komisją do przeprowadzenia władz sądowych, w ogólności zarządzać ma środki, do spiesznego przeprowadzenia nowych władz politycznych stosowne, a mianowicie, która powołaną jest obradować nad wzmiankowanemi w §. V. ugodami o niejakie części ziemi między pojedynczemi prowincyami; wnioski podawać względem sposobu i trybu przeprowadzenia wyszczególnionych, co do podziału dystryktowego, w §. IX. zasad; rozpisywać konkursu na wszystkie usystemizowane posady służbowe, wyjąwszy radców namiestniczych i delegatów, i przedkładać oraz ministerstwu spraw wewnętrznych wnioski ku obsadzeniu onychże; tudzież, przerobić

XV.

Die politische Verwaltung gehört zu oberst in den Bereich des Ministeriums des Innern.

Den politischen Behörden stehen daher zunächst alle in den Wirkungskreis dieses Ministeriums einschlagenden Angelegenheiten, von den zum Geschäftsbereiche anderer Ministerien gehörigen aber jene zu, welche, in soferne dafür nicht besondere, von den betreffenden Ministerien unmittelbar abhängige Organe bestellt sind, den politischen Behörden zur Besorgung übertragen werden.

In den letzteren Zweigen der öffentlichen Verwaltung haben die politischen Beamten in soweit einzuschreiten und mitzuwirken, als es ihnen durch die allgemeinen gesetzlichen Normen oder durch die Weisungen und Instructionen auferlegt oder zugestanden wird, welche von den betreffenden Ministerien im Einvernehmen mit dem Ministerium des Innern erlassen werden.

XVI.

Zur Wirksamkeit der politischen Behörden gehört überhaupt die Sorge für die Kundmachung und Vollziehung der Gesetze und für die Aufrechthaltung und Herstellung der Sicherheit, öffentlichen Ordnung und Ruhe im Umfange ihres Amtesgebietes.

XVII.

Insbesondere umfasst der Wirkungskreis der politischen Organe innerhalb der durch die bestehenden oder zu erlassenden Vorschriften vorgezeichneten Grenzen:

Die Evidenzhaltung der Bevölkerung, die Erhebung und Zusammenstellung statistischer Daten, die Ueberwachung der Geburts-, Ehe- und Sterberegister, die Mitwirkung zur Ergänzung, Verpflegung und Einquartierung des Heeres, das Vorspanns-, Pass-, Heimats- und Fremdenwesen, die Verwendung der Gend'armie und sonstigen Wackkörper, die Gewerbs- und Handelssachen, das Sanitätswesen, die Ueberwachung der Gemeindeangelegenheiten und aller, die Ortspolizei betreffenden Anstalten und Vorkehrungen, die Kirchen-, Schul- und Stiftungssachen, die Oberaufsicht über die Wohlthätigkeits- und Humanitäts-Anstalten und öffentlichen Institute, die Verwaltung der Gefängnisse, die Ueberwachung der Presse und der Vereine die Sorge für die Evidenzhaltung der Reichs- und Landesgrenzen und für die Erhaltung der Land- und Wasserstrassen, die Mitwirkung bei der Bemessung, Einhebung und Abschreibung der directen Steuern, die Landesculturssachen, die Privilegien-Angelegenheiten, die Einflussnahme bei der Expropriation, bei Streitigkeiten über Wasserrechte und Bauten und die Verfassung der Voranschläge für die politische Verwaltung und für die Staatsanstalten ihres Amtesgebietes.

XVIII.

Sowohl in Mailand als in Venedig wird unter dem Vorsitze des Statthalters eine besondere unmittelbar dem Ministerium des Innern unterstehende Organisations-Commission gebildet, welche im Einvernehmen mit der Justiz-Einführungs-Commission im Allgemeinen die zur baldigen Einführung der neuen politischen Verwaltungsbehörden geeigneten Massregeln zu treffen hat, insbesondere aber berufen ist, die in dem §. V angedeuteten Gebietsausgleichungen zwischen den einzelnen Provinzen zu berathen, die Art und Weise der Durchführung der bezüglich der Districtseinteilung im §. IX aufgestellten Grundsätze in Antrag zu bringen, für alle systemisirten Dienstesstellen mit Ausnahme der Statthaltereiräthe und der Delegaten die Concurrenzen auszuschreiben und die Besetzungsvorschläge an das Ministerium des Innern zu erstatten, ferner die Amtsinstruction für die politischen Behörden mit Rücksicht auf die geänderte Stellung

instrukcyę urzędową dla władz politycznych pod względem na zmienione ich stanowisko, a oraz przyspieszenie i uproszczenie w załatwianiu interesów, i poddać takowe ministerstwu do potwierdzenia.

XIX.

Przez rozpisanie konkursu wszystkim tym, którzy się służbie przy administracyi politycznej poświęcić chcą, — podaje się sposobność ubiegania się, z wykazaniem swego uzdolnienia, a jeżeli już w publicznej znajdowali się służbie, albo w niej jeszcze zostają, z wykazaniem swej dotychczasowej aplikacyi, o posady służbowe, stanowczo obsadzić się mające.

Przy obsadzeniu należy zająszczególniej wzgląd brać na dobry polityczny sposób myślenia, na wyższy stopień uzdolnienia i doświadczone już usposobienie, jako też na służby kompetentów, w dotychczasowem urzędowem stanowisku ze skutkiem już pełnione.

XX.

Urzędnicy, obecnie przy jakim politycznym urzędzie ustanowieni, jeżeli nie będą z powodów dyscyplinarnych oddaleni, aż do stanowczego ustanowienia na swych posadach zostają, i jeżeli dotąd prowizorycznie tylko byli ustanowieni, a obecnie stanowczej w politycznym zakresie dostąpią posady, czy to w swej dotychczasowej, czy też w innej jakiej służbowej własności, będzie im do czasu stanowczej ich służby, policzony czas, przepędzony od dnia prowizorycznej posady nieprzerwanie w urzędzie publicznym.

XXI.

Do wszystkich ustanowionych, którzy przy ostatecznej organizacyi, żadnej nie otrzymali usystemizowanej posady służbowej, mają w zastosowanie wejść postanowienia przepisu o rozrządzalności z dnia 13. Grudnia 1849.

Franciszek Józef m. p.

Bruck m. p.

derselben und auf die Beschleunigung und Vereinfachung der Geschäftsbehandlung umzuarbeiten, und der Genehmigung des Ministeriums zu unterziehen.

XIX.

Durch die Concursausschreibung wird allen jenen Individuen, welche sich dem Dienste in der politischen Verwaltung widmen wollen, die Gelegenheit geboten, unter Nachweisung ihrer Befähigung und insoferne sie bereits im öffentlichen Dienste gestanden sind, oder noch stehen, ihrer bisherigen Verwendung sich um die definitiv zu besetzenden Dienstesstellen in Bewerbung zu setzen.

Bei der Besetzung sind vorzugsweise gute, politische Gesinnung, der höhere Grad der Befähigung und bewährte Tüchtigkeit, sowie die in der bisherigen ämlichen Stellung bereits mit Erfolg geleisteten Dienste der Bewerber zu berücksichtigen.

XX.

Die dermalen bei einer politischen Behörde angestellten Beamten bleiben, in soferne sie nicht aus Disciplinargründen entfernt werden, bis zur definitiven Anstellung, auf ihren Posten und wenn sie bisher nur provisorisch angestellt waren, wird ihnen, falls sie nunmehr eine definitive Anstellung, sei es in ihrer bisherigen oder in einer anderen Diensteseigenschaft bei einer politischen Behörde erlangen, die Zeit, welche sie vom Tage der provisorischen Anstellung ununterbrochen im öffentlichen Amte zurückgelegt haben, in die definitive Dienstzeit eingerechnet.

XXI.

Auf alle Angestellten, welche bei der definitiven Organisation keinen systemisirten Dienstposten erhalten, haben die Bestimmungen der Disponibilitäts-Vorschrift vom 13. December 1849 Anwendung zu finden.

Wien am 31. December 1850.

Franz Joseph m. p.

Bach m. p.

Załączenie A.

P r z e g l ą d

stanu personalu i płacy politycznych władz administracyjnych
w okręgu Lombardzko-Weneckim.

I. N a m i e s t n i k o s t w o .

Kategoria służbowa	Klasa służbowa	Liczba	P ł a c e		Dodatek do funkcyj albo miejscowy	Klasa dyeto- wa	Liczba ogół- na	Summa pobo- rów	U w a g a .
			ustanowionych tej klasy						
Namiestnik	. . . .	1	poje- dyn- czo	razem					a) Na wydatki kancela- ryjne , za obliczeniem opłacać się mające, wy- znacza się uprzednio w okrągłej summie 18000 złt. r.
Radzców namie- stniczych	I. 1	4000	4000	10000	III.	1	18000		
	II. 2	3000	6000	1400	V.	6	20400		
	III. 3	2500	7500	à 300	VI.				
Sekretarzy namie- stniczych	I. 3	1600	4800	à 300	VI.	7	11440		
	II. 4	1400	5600	à 160	VIII.				
Wice-sekretarzy namiestniczych	I. 3	1000	3000	à 140	VIII.	6	6300		
	II. 3	900	2700	à 100	IX.				
Translator (tłu- macz)	. . . .	1	1000	1000	à 100	IX.	1	1000	
Dyrektor urzędów pomocniczych . .	. . . .	1	1500	1500	100	IX.	1	1650	
Adjunktów przy dyrekcji	I. 1	1200	1200	150	VIII.	1	1650		
	II. 2	1000	2000	120	IX.				
Rejestrantów . . .	I. 3	800	2400	à 120	IX.	3	3560		
	II. 3	700	2100	à 80	X.				
Akcesystów rejest.	. . . .	2	400	800	à 80	X.	6	4980	
	I. 2	800	1600	à 40	XII.				
Kancelistów . . .	II. 3	700	2100	à 80	X.	2	880		
	III. 4	600	2400	à 80	X.				
Akcesystów kancel.	. . . .	4	400	1600	à 60	X.	9	6740	
					à 40	XII.			
Odźwiernych . . .	. . . .	2	400	800	à 40	XII.	4	1760	
Portier	. . . .	1	216	216	à 40	. . .	2	880	
Woźnych	I. 4	350	1400	à 30	. . .	2	1	246	
	II. 6	300	1800	à 30	. . .				
Adjunktów koncep.	. . . .	5	400	2000	à 30	. . .	10	3500	
Przy litografii uży- tych	. . . .					XI.	5	2000	
Summa	. . . .						3	1800	
							67	85236	

Beilage A.

U e b e r s i c h t

des

Personal- und Besoldungsstatus der politischen Verwaltungsbehörden im
lombardischen Gebiete.

I. Statthalterei.

Dienstes- Kategorie	Dienstes- Classé	Anzahl	Gehalte		Functi- ons- oder Local- zulage	Dien- ten- Classé	Gesamt- zahl	Summe der Bezüge	Anmerkung	
			der Bediensteten dieser Classe							der Bediensteten dieser Kategorie
			Ein- zeln	Zu- sam- men						
Statthalter . . .		1	8000	8000	10000	III.	1	18000	a) Für die gegen Verrechnung zu bestreitenden Kanzleiauslagen wird die runde Summe von 18000 fl. präliminirt. b) Das Reisepauschale der Statthalterei zur Bedeckung der Auslagen für amtliche Reisen innerhalb des Verwaltungsgebietes wird auf 3000 fl. bestimmt. Die Gebühren für amtliche Reisen ausserhalb des Statthaltereigebietes, sowie für Uebersiedlungen werden gegen Verrechnung angewiesen. c) Die Auslagen für Bauherstellungen in den Amtlocalitäten sind abgesondert zu verrechnen und zu bestreiten. d) Die Dienerschaft hat keinen Anspruch auf Livreegelder und andere Nebenbezüge; der Portier erhält Livree.	
Statthaltereiräthe	I.	1	4000	4000	1400	V.	6	20400		
	II.	2	3000	6000	à 300	VI.				
	III.	3	2500	7500	à 300	VI.				
Statthalt. Secretäre	I.	3	1600	4800	à 160	VIII.	7	11440		
	II.	4	1400	5600	à 140	VIII.				
Statthalterei-Vice-Secretäre . . .	I.	3	1000	3000	à 100	IX.	6	6300		
	II.	3	900	2700	à 100	IX.				
Translator . . .		1	1000	1000	100	IX.	1	1100		
Director der Hilfsämter . . .		1	1500	1500	150	VIII.	1	1650		
Directions-Adjuncten . . .	I.	1	1200	1200	120	IX.	3	3560		
	II.	2	1000	2000	à 120	IX.				
Registranten . . .	I.	3	800	2400	à 80	X.	6	4980		
	II.	3	700	2100	à 80	X.				
Registral-Accessist.		2	400	800	à 40	XII.	2	880		
Kanzlisten . . .	I.	2	800	1600	à 80	X.	9	6740		
	II.	3	700	2100	à 80	X.				
Kanzlei-Accessist.	III.	4	600	2400	à 60	X.	4	1760		
		4	400	1600	à 40	XII.				
Thürhüter . . .		2	400	800	à 40		2	880		
Portier . . .		1	216	216	30		1	246		
Amtdiener . . .	I.	4	350	1400	à 30		10	3500		
	II.	6	300	1800	à 30					
Concepts-Adjunct.		5	400	2000		XI.	5	2000		
Bei der Lithographie verwendet . . .							3	1800		
Summe . . .							67	85236		

II. D e l e g a c y e.

Kategoria służbowa	Klasa służbowa	Liczba	P ł a c e		Dodatek do funkcyj albo miejscowy	Klasa dyetowa	Liczba ogólna	Summa poborów	U w a g a.
			ustanowionych tej klasy				ustanowionych tej kategorii		
			pojedynczo	razem					
Delegatów	. . . .	9	3000	27000	6500	VI.	9	33500	a) Zamiast dotychczasowych pieniędzy rezydentycznych, mają delegaci pobierać roczne dodatki funkcyjne, a to owi: w Medyolanie, Brescia, Mantua i Pawii, po 1000 złt. r., inni po 500 złt. r. b) Na uryczałtowane wydatki kancelaryjne, do których nie mają być policzone reperacye urzędowych lokalności lub przyrządzeń kancelaryjnych, otrzymają delegaci z: Bergamo i Brescia po 3200 złr. " Como " 3000 " " Mantua " 2800 " " Medyolanu 2500 " " Cremona " 2000 " " Lodi " 2000 " " Pawii i " 1500 " " Sondrio " 1500 " Nieuryczałtowane wydatki kancelaryjne, osobno będą obliczone i pokryte. c) Ryczałt podróżyowy wymierza się dla delegacyi Pawia, Lodi, Cremona i Mantua w kwocie po 800 złt. r., dla reszty innych po 1000 złt. r. Należitości za przesiedlenia i należitości za podróże po-za prowincyą, wskazane będą za obliczeniem. d) Na pokrycie kosztów najmu lokalności urzędowych, wyznacza się dla wszystkich delegacyi razem w okrągłej summie 5000 złt. r. e) Służalstwo nie ma się domagać liberyi, pieniędzy liberyjnych i innych jakiegokolwiek bądź poborów ubocznych.
Wice-Delegatów	{ I. 5 II. 4	5 4	2000 1800	10000 7200	. . . .	VII. VII.	9	17200	
Komisarzy	{ I. 8 II. 11	8 11	1200 1000	9600 11000	. . . .	VIII. IX.	27	27800	
Oficyałów	{ II. 8 III. 9	8 9	900 600	7200 5400	. . . .	IX. X.	9	5400	
Protokolistów	. . . .	9	600	5400	. . . .	X.	9	5400	
Ekspedytorów	. . . .	9	600	5400	. . . .	X.	9	5400	
Rejestratorów	. . . .	9	600	5400	. . . .	X.	9	5400	
Asystentów rejest.	. . . .	9	400	3600	. . . .	XII.	9	3600	
Kancelistów	{ I. 6 II. 8	6 8	450 400	2700 3200	. . . .	XII. XII.	14	5900	
Akcesystów	{ I. 14 II. 14	14 14	350 300	4900 4200	. . . .	XII. XII.	28	9100	
Woźnych (kursorów)	{ I. 14 II. 22	14 22	300 250	4200 5500	. . . .	. . . .	36	9700	
Adjunktów koncep.	. . . .	18	300	5400	. . . .	XII.	18	5400	
Summa	. . . .						186	133800	

II. Delegationen.

Dienstes- Kategorie	Dienstes- Classe	Anzahl	Gehalte		Functi- ons- oder Local- zulage	Diäten- Classe	Gesamt- zahl	Summe der Bezüge	Anmerkung
			der Bediensteten dieser Classe						
			Ein- zeln	Zu- sam- men					
Delegaten		9	3000	27000	6500	VI.	9	33500	a) Statt der bisherigen Residenzgelder haben die Delegaten jährlich Functionszulagen, u. zwar jene in Mailand, Brescia, Mantua und Pavia mit je 1000 fl., und die übrigen mit je 500 fl. zu beziehen.
Vice-Delegaten . .	I.	5	2000	10000		VII.	9	17200	
	II.	4	1800	7200		VII.			
	I.	8	1200	9600		VIII.			
Commissäre . . .	II.	11	1000	11000		IX.	27	27800	
	III.	8	900	7200		IX.			
Officiale		9	600	5400		X.	9	5400	
Protokollisten . .		9	600	5400		X.	9	5400	
Expediteuren . . .		9	600	5400		X.	9	5400	
Registratoren . .		9	600	5400		X.	9	5400	
Regist. Assistenten		9	400	3600		XII.	9	3600	
Kanzlisten . . .	I.	6	450	2700		XII.	14	5900	b) Für die pauschalirten Kanzleiauslagen, worunter die Reparaturen an den Amtslocalitäten und Kanzlei-Einrichtungen nicht zu rechnen sind, erhalten die Delegaten von Bergamo und Brescia je 3200 fl., von Como 3000 fl., von Mantua 2800 fl., von Mailand 2500 fl., von Cremona und Lodi je 2000 fl., von Pavia und Sondrio je 1500 fl.
	II.	8	400	3200		XII.			
Accessisten . . .	I.	14	350	4900		XII.	28	9100	
	II.	14	300	4200		XII.			
Amtsdiener . . .	I.	14	300	4200			36	9700	
(Cursori)	II.	22	250	5500					
Concepts-Adjuncien		18	300	5400		XII.	18	5400	
Summe							186	133800	
									Uebersiedlungsge- bühren und Gebühren für ämtliche Reisen ausser- halb der Provinz werden gegen Verrechnung ange- riesen.
									d) Zur Bestreitung der Mielthe der Amtsloca- litäten wird für alle Delegationen zusam- men eine runde Sum- me von 5000 fl. prä- liminirt.
									e) Die Dienerschaft hat keinen Anspruch auf Livree, Livreegelder und sonstige Neben- bezüge.

Die nicht pauschalirten Kanzlei-Auslagen werden abgesondert verrechnet und bestritten.

c) Das Reisepauschale wird für die Delegationen von Pavia, Lodi, Cremona und Mantua mit je 800 fl., für die übrigen mit je 1000 fl. bemessen.

Uebersiedlungsgebühren und Gebühren für ämtliche Reisen ausserhalb der Provinz werden gegen Verrechnung angewiesen.

d) Zur Bestreitung der Miethe der Amtslocalitäten wird für alle Delegationen zusammen eine runde Summe von 5000 fl. präliminirt.

e) Die Dienerschaft hat keinen Anspruch auf Livree, Livreegelder und sonstige Nebenbezüge.

III. Komisaryaty dystryktowe.

Kategoria służbowa	Klasa służbowa	Liczba	P ł a c e		Dodatek do funkcyj albo miejscowy	Klasa dyeto- towa	Liczba ogólna	Summa poborów	U w a g a.
			ustanowionych tej klasy				ustanowionych tej kategorii		
Komisarzy	{ I. II. III.	16	poje- dyn- czo 1000	16000	. . . .	IX.	80	70400	a) Na wydatki kancela- ryjne i dla dyurnistów (pisarzy dziennych) o- trzymają komisarze summy ryczałtowe w 20 dystryktach po 300 złt. reń., w 30 dystry- ktach po 250 złt. r., a w 40 dystryktach po 200 złt. r. wyznaczono. b) Jako ryczałt podróży na wszystkie podró- że w dystrykcie wyzna- cza się komisarzom, a to: w 16 dystryktach po 120 złt. r., w 32 dystry- ktach po 100 złt. r., a w 32 dystryktach po 80 złt. reńskich. c) Komisaryaty, pobie- rające wyższe pausza- lia kancelaryjne i po- dróżowe, będą na wnio- sek komisji organiza- cyjnej oznaczone. d) Na pokrycie kosztów najmu lokalności urzę- dowych, wyznacza się dla wszystkich komisa- ryatów razem w okrąg- łej summie 6400 złt. r. albo w przecięciu dla każdego komisaryatu po 80 złt. r.
		32	900	28800	. . . .	IX.			
		32	800	25600	. . . .	IX.			
Adjunktów	{ I. II.	40	600	24000	. . . .	X.	80	44000	
		40	500	20000	. . . .	X.			
Pisarzy	{ I. II.	40	300	12000	. . . .	. . . .	80	22000	
		40	250	10000	. . . .	. . . .			
Summa							240	136400	

III. Districts-Commissariate.

Dienstes-Kategorie	Dienstes-Classe	Anzahl	Gehalte		Functions-oder Local-sulage	Dritten-Classe	Gesamt-zahl	Summe der Beträge	Anmerkung
			der Bediensteten dieser Classe						
			Ein-zeln	Zu-sam-men					
Commissäre . . .	I.	16	1000	16000	. . .	IX.	80	70400	a) Für Kanzleiauslagen und Tagschreiber erhalten die Commissäre Pauschalbeträge, welche bei 20 Districten mit je 300 fl., bei 30 Districten mit je 250 fl., und bei 40 Districten mit je 200 fl. bestimmt sind. b) Als Reisepauschale für amtliche Reisen im Districte werden den Commissären, und zwar in 16 Districten je 120 fl., in 32 Districten je 100 fl. und in 32 Districten je 80 fl. angewiesen. c) Welche Commissariate die höheren Kanzlei und Reisepauschallen beziehen, wird über Antrag der Organisations-Commission bestimmt werden. d) Zur Bestreitung der Mielthe für die Amt-localitäten aller Districts-Commissariate zusammen wird eine runde Summe von 6400 fl. oder durchschnittlich für ein Commissariat 80 fl. berechnet.
	II.	32	900	28800	. . .	IX.			
	III.	32	800	25600	. . .	IX.			
Adjuncten . . .	I.	40	600	24000	. . .	X.	80	44000	
	II.	40	500	20000	. . .	X.			
Scrittori . . .	I.	40	300	12000	. . .	. . .	80	22000	
	II.	40	250	10000	. . .	. . .			
Summe . . .							240	136400	

Załączenie II.**P r z e g l ą d**

**stanu personalu i płacy politycznych władz
administracyjnych**

w o k r ę g u W e n e c k i m.

Beilage B.

U e b e r s i c h t

des

Personal- u. Besoldungsstatus der politischen Verwaltungsbehörden

im

venetianischen Gebiete.

I. Namiestnikostwo.

Kategoria służbowa	Klasa służbowa	Liczba	P l a c e		Dodatek do funkcyj albo miejscowy	Klasa dyeto- wa	Liczba ogół- na	Suma pobo- rów	U w a g a.
			ustanowionych tej klasy						
			poje- dyn- czo	razem					
Namiestnik		1	8000	8000	8000	III.	1	16000	a) Na wydatki kancela- ryjne za obliczeniem o- płacać się mające, wy- znacza się uprzednio w okrągłej summie 12000 złt. r.
Radców nami- stniczych	I.	1	4000	4000	1000	V.	6	18500	
	II.	2	3000	6000		VI.			
Sekretarzy nami- stniczych	III.	3	2500	7500		VI.	7	10400	
	I.	3	1600	4800		VIII.			
Wice-sekretarzy namiestniczych	II.	4	1400	5600		VIII.	6	5700	
	I.	3	1000	3000		IX.			
Translator (tłu- macz)	II.	3	900	2700		IX.	1	1000	
		1	1000	1000		IX.			
Dyrektor urzędów pomocniczych		1	1500	1500		VIII.	1	1500	b) Pauszale (ryczałt) po- dróżowe dla namiestni- kostwa do pokrycia wy- datków na urzędowe po- dróże w okręgu admini- stracyjnym wyznacza się na 2000 złt. r.
Adjunktów przy dyrekcji	I.	1	1200	1200		IX.	3	3200	
	II.	2	1000	2000		IX.			
Rejestrantów	I.	3	800	2400		X.	6	4500	
	II.	3	700	2100		X.			
Akcesystów rejest.	I.	2	400	800		XII.	2	800	
	II.	2	800	1600		X.			
Kancelistów	II.	3	700	2100		X.	9	6100	
	III.	4	600	2400		X.			
Akcesystów kancel.		4	400	1600		XII.	4	1600	
Odźwiernych		2	400	800			2	800	c) Wydatki za wystawie- nie budów w lokalno- ściach urzędowych, o- sobno będą obliczone i pokryte.
Portier		1	216	216			1	216	
Woźnych	I.	4	350	1400			10	3200	
	II.	6	300	1800					
Adjunktów koncep.		5	400	2000		XI.	5	2000	
Przy litografii uży- tych							3	1500	
Summa							67	77016	
									d) Służalstwo nie ma się domagać pieniędzy li- beryjnych i innych po- borów ubocznych; por- tier dostaje liberyę.

I. Statthaltereien

Dienstes- Kategorie	Dienstes- Classe	Anzahl	Gehalte		Functi- ons- oder Local- zulagen	Dien- sten- Classe	Gesamt- zahl	Summe der Bezüge	Anmerkung	
			der Bediensteten dieser Classe							der Bediensteten dieser Kategorie
			Ein- zelu	Zu- sam- men						
Statthalter		1	8000	8000	8000	III	1	16000	a) Für die gegen Verrechnung zu bestreitenden Kanzleiauslagen wird die runde Summe von 12000 fl. präliminirt. b) Das Reise-Pauschale der Statthaltereien zur Bedeckung der Auslagen für amtliche Reisen innerhalb des Verwaltungsgebietes wird auf 2000 fl. bestimmt. Die Gebühren für amtliche Reisen ausserhalb des Statthalterei-gebietes sowie für Uebersiedlungen werden gegen Verrechnung angewiesen. c) Die Auslagen für Bauherstellungen in den Amts-Localitäten sind abgesondert zu verrechnen und zu bestreiten. d) Die Dienerschaft hat keinen Anspruch auf Livregelder und andere Nebenbezüge; d. Portier erhält Livree.	
Statthaltereien	I.	1	4000	4000	1000	V.	6	18500		
	II.	2	3000	6000		VI.				
	III.	3	2500	7500		VI.				
Statthalt. Secretäre	II	3	1600	4800		VIII.	7	10400		
		4	1400	5600		VIII.				
Statthaltereien-Vice-Secretäre	I.	3	1000	3000		IX.	6	5700		
	II.	3	900	2700		IX.				
Translator		1	1000	1000		IX.	1	1000		
Director der Hilfsämter		1	1500	1500		VIII.	1	1500		
Directions-Adjuncten	I.	1	1200	1200		IX.	3	3200		
	II.	2	1000	2000		IX.				
Registranten	I.	3	800	2400		X.	6	4500		
	II.	3	700	2100		X.				
Registrat.-Accessist.		2	400	800		XII.	2	800		
Kanzlisten	I.	3	800	1600		X.	9	6000		
	II.	3	700	2100		X.				
Kanzlei-Accessisten	III.	4	600	2400		X.	4	1600		
		4	400	1600		XII.				
Thürhüter		2	400	800			2	800		
Portier		1	216	216			1	216		
Amtdiener	I.	4	350	1400			10	3200		
	II.	6	300	1800						
Concepts-Adjuncten		5	400	2000		XI.	5	2000		
Bei der Lithographie verwendet							3	1500		
Summe							67	77016		

II. D e l e g g a c y e.

Kategoria służbowa	Klasa dyetowa	Liczba	P l a c e		Dodatek do funkcyi albo miejscowy	Klasa dyeto- wa	Liczba ogólna	Summa poborów	U w a g a.
			ustanowionych tej kategorii						
Delegatów	I.	8	poje- dyn- czo 3000	razem 24000	6000	VI.	8	30000	a) Zamiast dotychczasowych pieniędzy rezydentycznych, mają delegaci pobierać roczne dodatki funkcyjne, a to owi : w Wenecyi, Weronie Vicenzy i Padwie, po 1000 złt. r., inni po 500 złt. r. b) Na urzeczalowane wydatki kancelaryjne, do których niemają być policzone reperacye urzędowych lokalności lub przyrządzeń kancelaryjnych, otrzymają delegaci z : Werony i Udiny... po 2700 złr. " Padwy " 2500 " " Wenecyi " 2000 " " i Vicenzy " 1800 " " Treviso " 1500 " " Rovigo i " " " Belluno " " Nieurzeczalowane wydatki kancelaryjne, osobno będą obliczone i pokryte. c) Ryczałt podróży wymierza się dla delegacji Udine 1200 złt. r., Belluno i Rovigo po 800 złt. r., dla reszty innych po 1000 złt. reńs. Należitości za przeżycie dlenia i należitości za podróżę, po-za prowincya, wskazane będą za obliczeniem. d) Na pokrycie kosztów najmu lokalności urzędowych, wyznacza się dla wszystkich delegacji razem w okrągłej summie 5000 złt. r. e) Służalstwo nie ma się domagać liberyi, pieniądze liberyjnych i innych jakichkolwiek bądź poborów ubocznych.
Wice-Delegatów	II.	4	2000	8000		VII.	8	15200	
Komisarzy	I.	6	1200	7200		VIII.	23	23500	
	II.	10	1000	10000		IX.			
Oficyantów	III.	2	900	6300		IX.	8	4800	
		8	600	4800		X.			
Protokolistów		8	600	4800		X.	8	4800	
Ekspedytorów		8	600	4800		X.	8	4800	
Rejestratorów		3	600	4800		X.	8	4800	
Asystentów rejestr.		8	400	3200		XII.	8	3200	
Kancelistów	I.	6	450	2700		XII.	12	5100	
	II.	6	400	2400		XII.			
Akcesystów	I.	12	250	4200		XII.	24	7500	
	II.	12	300	3600		XII.			
Woźnych (kursorów)	I.	12	300	3600			32	8600	
	II.	20	250	5000					
Adjunktów koncept		16	300	4800		XI.	16	4800	
Summa							163	117400	

II. Delegationen.

Dienstes- Kategorie	Dienstes- Classe	Anzahl	Gehalte		Functi- ons- oder Local- zulagen	Diäten- Classe	Gesamt- Zahl	Summe der Bezüge	Anmerkung	
			der Bediensteten dieser Classe							der Bediensteten dieser Kategorie
			Ein- zelu	Zu- sam- men						
Delegaten		8	3000	24000	6000	VI.	8	30000	a) Statt der bisherigen Residenzgelder haben die Delegaten jährlich Functionszulagen, u. zwar jene: in Venedig, Verona, Vicenza u. Padua mit je 1000 fl. und die übrigen mit je 500 fl. zu beziehen.	
Vice-Delegaten . .	I.	4	2000	8000	. . .	VII.	8	15200		
	II.	4	1800	7200	. . .	VII.				
	I.	6	1200	7200	. . .	VIII.	23	23500		
Commissäre . . .	II.	10	1000	10000	. . .	IX.				
	III.	7	900	6300	. . .	IX.	8	4800		
Officiale		8	600	4800	. . .	X.				
Protokollisten . .		8	600	4800	. . .	X.	8	4800		
Expeditoren . . .		8	600	4800	. . .	X.	8	4800		
Registratoren . .		8	600	4800	. . .	X.	8	4800		
Regist. Assistenten		8	400	3200	. . .	XII.	8	3200	b) Für die pauschalirten Kanzlei - Auslagen, worunter die Reparaturen an den Amtslocalitäten und Kanzleieinrichtungen nicht zu rechnen sind, erhalten die Delegaten von Verona und Udine je 2700 fl., von Padua 2500 fl., von Venedig und Vicenza je 2000 fl., von Treviso 1800 fl., von Rovigo und Belluno je 1500 fl. Die nicht pauschalirten Kanzlei-Auslagen werden abgesondert verrechnet und bestritten.	
Kanzlisten	I.	6	450	2700	. . .	XI.	12	5100		
	II.	6	400	2400	. . .	XII.				
	I.	12	350	4200	. . .	XII.	24	7800		
Accessisten	II.	12	300	3600	. . .	XII.				
Amtsdiener (Cursori)	I.	12	300	3600	. . .	. . .	32	8600		
	II.	20	250	5000	. . .	. . .				
Concepts-Adjuncten		16	300	4800	. . .	XI.	16	4800		
Summe							163	117400	c) Das Reise - Pauschale wird für die Delegationen von Udine mit 1200 fl., von Belluno und Rovigo mit je 800 fl., für die übrigen mit je 1000 fl. bemessen. Uebersiedlungsgebühren, und Gebühren für amtliche Reisen ausserhalb der Provinz werden gegen Verrechnung angewiesen.	
									d) Zur Bestreitung der Miethe der Amtslocalitäten wird für alle Delegationen zusammen eine runde Summe von 5000 fl. präliminirt.	
									e) Die Dienerschaft hat keinen Anspruch auf Livree, Livreegelder und sonstige Nebenbezüge.	

III. Komisaryaty dystryktowe.

Kategoria służbowa	Klasa służbowa	Liczba	P ł a c e		Dodatek do funkcyj albo miejscowy	Klasa dyeto- wa	Liczba ogół- na	Summa poborów	U w a g a.
			ustanowionych tej klasy						
Komisarzy	{ I. II. III.	15	poje- dyn- czo	15000	. . . .	IX.) IX.) IX.)	79	69400	a) Na wydatki kancela- ryjne i dla dyurnistów (pisarzy dziennych) o- trzymają komisarze ry- czałtowe summy w 39 dystryktach po 230 złt. r., a w 40 dystryktach po 200 złt. r. wyznaczo- ne.
		32	900	28800	. . . .				
		32	800	25600	. . . .				
Adjunktów	{ I. II.	39	600	23400	. . . .	X. { X. }	79	43400	b) Jako ryczałt podróży na wszystkie podró- że w dystrykcie wyzna- cza się komisarzom, a to: w 15 dystryktach po 120 złt. r., w 32 dystry- ktach po 100 złt. r., a w 32 dystryktach po 80 złt. reńsk.
		40	500	20000	. . . .				
Pisarzy	{ I. II.	39	300	11700	. . . .	. . . .	79	21700	c) Komisaryaty, pobie- rające wyższe pausza- lia kancelaryjne i po- drożowe, będą na wnio- sek komisji organiza- cyjnej oznaczone.
		40	250	10000	. . . .				
Summa							237	134500	d) Na pokrycie kosztów najmu lokalności urzę- dowych, wyznacza się dla wszystkich komisa- ryatów razem w okrę- głej summie 6320 złt. r. albo w przecieciu dla każdego komisaryatu po 80 złt. r.

III. Districts-Commissariate.

Dienstes- Kategorie	Dienstes-Classe	Anzahl	Gehalte		Functions- oder Local- zulagen	Dritten- Classe	Gesamt- zahl	Summe der Beträge	Anmerkung
			der Bediensteten dieser Classe						
			Ein- zeln	Zu- sam- men					
Commissäre . . .	I.	15	1000	15000	. . .	IX.	79	69400	a) Für Kanzleiauslagen und Tagschreiber erhalten die Commissäre Pauschalbeiträge, welche bei 39 Districten mit je 230 fl. und bei 40 Districten mit je 200 fl. bestimmt sind. b) Als Reisepauschale für amtliche Reisen im Districte werden den Commissären, und zwar in 15 Districten je 120 fl. in 32 Districten je 100 fl. und in 32 Districten je 80 fl. angewiesen. c) Welche Commissariate die höheren Kanzlei- u. Reisepauschalien beziehen, wird über Antrag der Organisations-Commission bestimmt werden. d) Zur Bestreitung der Miete für die Amtlocalitäten aller Districts-Commissariate zusammen wird eine runde Summe von 6320 fl. oder durchschnittlich für ein Commissariat 80 fl. berechnet.
	II.	32	900	28800	. . .	IX.			
	III.	32	800	25600	. . .	IX.			
Adjuncten . . .	I.	39	600	23400	. . .	X.	79	43400	
	II.	40	500	20000	. . .	X.			
Scrivari . . .	I.	39	300	11700	. . .	. . .	79	21700	
	II.	40	250	10000	. . .	. . .			
Summe . . .							237	134500	

16.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 3. Stycznia 1851,

względem odgarnywania śniegu na gościńcach rządowych.

Na wniosek Mojego ministra handlu, przemysłu i za poradą Rady ministrów, rozporządzam, na zasadzie §. 120. konstytucyi państwa, co następuje:

§. 1.

Obowiązek ponoszenia kosztów za odgarnywanie śniegu na gościńcach rządowych, ciąży ogólnie na ludności; jednakowoż może administracya publiczna żądać robót do tego potrzebnych od gmin, według miejscowego ich położenia.

§. 2.

Do odgarnywania śniegu, obowiązane są te gminy, przez których okręg przechodzi gościniec, lub te, które nie dalej, jak dwie mile od gościńca leżą; tak dalece, iż gmina już wtenczas do odgarnywania śniegu obowiązana się staje, jeżeli tylko część tego obszaru, w przepisany leży oddaleniu.

Od tych postanowień w tych przypadkach odstąpić można, w których pojawiająca się potrzeba sił roboczych w ogólności, lub na pojedynczych punktach dozwala ograniczenia lub wymaga rozciągnięcia; lub gdzie miejscowe stosunki, np. w okolicach górzystych, lub nadrzecznych odmianę w nich konieczną czynią.

§. 3.

Władze budownicze w porozumieniu z władzami politycznymi, dochodzić winny, przyzwawszy do tego przełożonych gminnych, tych gmin po imieniu, które na każdym gościńcu do odgarnywania śniegu są obowiązane, spisać takowe, i wyznaczyć dla każdej z nich pewną część gościńca do utrzymywania w czystości od śniegu i takową w sposób niewątpliwy oznaczyć tak, aby do żadnej niepewności i trudności nie było powodu.

§. 4.

Przy wyznaczaniu części gościńca i wymierzaniu ich długości, należy postępować bezstronnie i mieć wzgląd na wielkość ludności gmin dotyczących, na ich oddalenie od gościńca, na znaną z doświadczenia trudność w odgarnywaniu śniegu na przydzielonej przestrzeni, równocześnie zaś ustanowić *maximum* liczby robotników, którą każda gmina dostarczać ma.

§. 5.

Gminom do odgarnywania śniegu przyzwanym, dane będzie słuszne wynagrodzenie z funduszu dróg rządowych. Gdzie zaś gościniec idzie przez miejsce zamieszkałe i stanowi oraz ulicę onego, tam gminy dotyczące winny odgarnywać śnieg na tych przestrzeniach bez żadnego wynagrodzenia.

§. 6.

Ażeby oznaczyć wysokość wynagrodzenia, należy dochodzić, ile na przestrzeni, każdej gminie przydzielonej, w ciągu jednej zimy, według kilkoletniego przecięcia, po-

16.

Kaiserliche Verordnung vom 3. Jänner 1851,**über die Schneeschauflung auf Reichsstrassen.**

Ueber Antrag Meines Ministers für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten, und über Einrathen des Ministerrathes habe Ich, gemäss dem §. 120 der Reichsverfassung, zu verordnen befunden, wie folgt:

§. 1.

Die Bestreitung der Kosten der Schneecabräumung auf den Reichsstrassen, ist eine auf der Bevölkerung überhaupt ruhende Verpflichtung; die öffentliche Verwaltung nimmt jedoch die Verrichtung der dazu nöthigen Arbeiten von den Gemeinden nach ihrer örtlichen Lage in Anspruch.

§. 2.

Die Verrichtung der Schneeschauflung liegt denjenigen Gemeinden ob, deren Gebiet entweder von der Strasse durchzogen wird, oder die nicht mehr als zwei Meilen von der Strasse entfernt sind, und zwar dergestalt, dass die Gemeinde zur Schneeschauflung pflichtig wird, wenn nur auch ein Theil dieses Gebietes innerhalb der vorschristmässigen Entfernung gelegen ist.

Abweichungen von dieser Bestimmung werden für den Fall vorbehalten, dass der sich herausstellende Bedarf an Arbeitskräften im Allgemeinen oder an einzelnen Punkten eine Beschränkung gestatten, oder eine Ausdehnung erheischen sollte, oder wo örtliche Verhältnisse, z. B. in Gebirgsgegenden oder an Flüssen, etwa eine Aenderung nöthig machen.

§. 3.

Die zur Schneeschauflung an jeder Staatsstrasse berufenen Gemeinden sind von den Baubehörden, im Einverständnisse mit den politischen Behörden unter Zuziehung der Gemeindevorstände, namentlich zu ermitteln, in ein Verzeichniss zu bringen, und es ist für jede derselben eine bestimmte Strassenstrecke zur Reinhaltung von Schnee festzusetzen, auch dergestalt zweifellos zu bezeichnen, dass jede Unsicherheit und jeder Anstand ausgeschlossen werde.

§. 4.

Bei der Zuweisung der Strassenstrecken und der Bemessung ihrer Länge ist mit unparteilicher Rücksicht auf die Grösse der Bevölkerung der bezüglichen Gemeinden, auf ihre Entfernung von der Strasse und auf die, aus der Erfahrung bekannte Schwierigkeit der Schneeschauflung, auf der zugewiesenen Strecke vorzugehen, und zugleich für jede Gemeinde das Maximum der zu stellenden Arbeiterzahl festzusetzen.

§. 5.

Den zur Schneecabräumung beigezogenen Gemeinden wird aus dem Staatsstrassenfonde eine billige Vergütung geleistet. Wo jedoch die Strasse durch einen bewohnten Ort zieht, und zugleich eine Gasse desselben bildet, haben die bezüglichen Gemeinden die Schneecabräumung auf solchen Strecken, ohne Anspruch auf eine Vergütung zu leisten.

§. 6.

Zur Ermittlung der Vergütung ist von jeder einer Gemeinde zugewiesenen Strassenstrecke zu erheben, wie viele Tagelöhner nach einem mehrjährigen Durchschnitte zur Schneeschauflung

trzeba robotników do odgarnywania śniegu. Ta liczba, skombinowana z płacą zwykłą dnia roboczego w czasie zimy, stanowić będzie rocznie koszt za tę przestrzeń.

Gdy takowy w ten sposób już wywiedzionym zostanie, należy z dotyczącą gminą wejść w układy względem rocznej ryczałtowej kwoty (pauzale) na czas dłuższy, o ile możliwości, nie na krótszy, jak na lat siedm.

Zważywszy większe korzyści, jakie wynikają z położenia gościńca dla gmin najbliższej niego leżących, takowa kwota ryczałtowa nie powinna nigdy przenosić połowy wywiedzonego kosztu; należy zaś takową przez cały ciąg ugody rocznie wypłacać, bez różnicy, czyli w ciągu pojedynczych lat, gmina w miarę potrzeby większą lub mniejszą pracę podejmowała.

§. 7.

Jednej a tej samej gminie można oddać odgarnywanie śniegu na drugiej przestrzeni gościńca, jeżeli sama o to uprasza, jeżeli przytem udowodni, iż posiada potrzebne do tego siły robocze i jeżeli za czas, o który układy trwają, mniejszego żąda wynagrodzenia ryczałtowego, jak gmina, właśnie do tej przestrzeni powołana.

§. 8.

Chociaż ugoda nie przyjdzie do skutku, gmina przecież obowiązana jest do odgarnywania śniegu na przydzielonej jej przestrzeni. Wynagrodzenie w takim razie nastąpi, w miarę liczby robotników, każdej zimy dostarczonych, wymierzone najwięcej do połowy tej kwoty jaką zwykle płacono tej samej zimy za jeden dzień roboczy.

§. 9.

Gdyby która z gmin, na doręczone jej wezwanie, żądanych przez administracyę dróg, robotników, albo wcale nie destawiła na gościńiec, albo nie woznaczonej liczbie, albo nie w przeznaczonej czasie; lub gdyby robotnicy, stanawszy na placu, opieszale lub niestosownie pracę odgarnywania śniegu odbywali; natenczas administracya dróg ma prawo, zmusić gminę do wypełnienia obowiązku; lub kazać odgarnienie śniegu przez kogo innego i jakim bądź kosztem wykonać, koszt wyłożony na gminie powetować, takowy przedewszystkiem odebrać od pretensyi, którą gmina za odgarnywanie śniegu mieć może, a w razie potrzeby ściągnąć takowy za pomocą prawnych środków. W tym celu organa drogowe zbierać winny należne w każdym razie data i dokumenta, ażeby koszt powyższy z pewnością i według cyfry udowodnić można.

§. 10.

Czyli i kiedy zachodzi potrzeba odgarnywania śniegu za pomocą gmin; — o tem stanowią organa drogowe.

§. 11.

W takim razie właściwy urzędnik budowniczy, lub w zastępstwie jego każdy drogowy (Wegmeister) na swojej przestrzeni gościńca, obowiązany jest wezwać na piśmie do odgarnywania śniegu wszystkie gminy, których części gościńca tego potrzebują oznaczyć dokładnie czas, kiedy robotnicy na gościńiec zejść mają, równie jak liczbę osób, gatunek i ilość narzędzi roboczych. Każda gmina winna potwierdzić piśmien-

in Einem Winter erforderlich sind. Diese Zahl, mit dem zur Winterszeit üblichen Taglohne combinirt, bildet den jährlichen Kostenbetrag für diese Strecke.

Wenn derselbe auf diese Weise ermittelt ist, so wird mit der bezüglichen Gemeinde für eine längere Zeit, wo möglich nicht unter sieben Jahre, über ein jährliches Aversum (Pauschale) verhandelt werden.

Dieses Aversum darf, mit Rücksicht auf die grösseren Vortheile, welche den nächst gelegenen Gemeinden aus dem Strassenzuge erwachsen, die Hälfte des ausgemittelten Kostenbetrages niemals überschreiten, ist aber während der Vertragsdauer jährlich zu erfolgen, und zwar ohne Unterschied der in den einzelnen Jahren nothwendig gewordenen, grösseren oder geringeren Leistung.

§. 7.

Einer Gemeinde kann auch die Schneeabräumung auf einer zweiten Strassenstrecke überlassen werden, wenn sie selbst sich darum bewirbt, wenn sie ferner nachweist, hiezu die erforderlichen Arbeitskräfte zu besitzen, und wenn sie für die in Verhandlung stehende Vergleichszeit eine geringere Aversual-Vergütung anspricht, als die eigentlich für diese Strecke berufene Gemeinde.

§. 8.

Kommt eine Uebereinkunft nicht zu Stande, so ist die Gemeinde dennoch verpflichtet, die Schneeschauflung auf der ihr zugewiesenen Strecke zu verrichten. Die Vergütung wird dann nach der Zahl der in jedem Winter beigestellten Arbeiter, höchstens mit der Hälfte des in demselben Winter üblich gewesenen Taglohnes geleistet.

§. 9.

Sollte eine Gemeinde über die ihr zugegangene Aufforderung, die von der Strassenverwaltung geforderten Arbeiter entweder gar nicht, oder nicht in der bezeichneten Anzahl, oder nicht zu der bestimmten Zeit auf die Strasse stellen, oder sollten die erschienenen Arbeiter die Schneeabräumung offenbar saumselig oder sachwidrig betreiben, so ist die Strassenverwaltung befugt, die Gemeinde zur Erfüllung ihrer Verpflichtung zu verhalten, oder die Schneeschauflung durch wen immer, und um was immer für Kosten zu besorgen, den Aufwand von der Gemeinde in Anspruch zu nehmen, denselben vor Allem von der allfälligen Forderung der Gemeinde für Schneeschauflung in Abrechnung zu bringen, und nöthigenfalls durch die gesetzlichen Mittel beizutreiben. Zu diesem Behufe haben die Strassenbau-Organen jedesmal die erforderlichen Daten und Behelfe zu sammeln, um jenen Aufwand verlässlich und rechnungsmässig nachweisen zu können.

§. 10.

Die Beurtheilung ob und wann die Nothwendigkeit der Schneeabräumung von Seite der Gemeinden vorhanden sei, liegt den Organen des Strassenbaues ob.

§. 11.

In diesem Falle ist der einschlägige Baubeamte, oder in dessen Vertretung jeder Wegmeister für seinen Strassen-Bezirk verpflichtet, alle Gemeinden, deren Strecken der Schneeabräumung bedürfen, hiezu schriftlich aufzufordern, und die Zeit des Eintreffens der Arbeiter auf der Strasse, sowie der Zahl der Personen und die Gattung und Menge des Arbeitszeuges bestimmt zu bezeichnen. Jede Gemeinde hat den Empfang dieser Aufforderung, unter genauer Angabe

nie, iż odebrała wezwanie, i wyrazić dokładnie dzień i godzinę odebrania. Jest obowiązkiem urzędników budowniczych, którzy mają poleczone sobie utrzymywanie dróg w dobrym stanie, również jak drogowych (wegmajstrów) kierować pracami około odgarnywania śniegu i pilnować takowych; do pilnowania należy także na pojedynczych oddziałach, używać dozorców drogowych (drożników).

§. 12.

Gminy obowiązane są odpowiedzieć doręczonym im wezwaniom we wszystkich punktach. W szczególności zaś dozwolono jest, posłać do roboty tylko osoby, zupełnie zdadne do pracy, z wyłączeniem więc dzieci i osób ułomnych.

Robotnicy powinni być zaopatrzeni w narzędzia własne lub przez gminę dostarczone, a każda gmina powinna robotnikom swoim dodać do dozoru ze swej strony członka przełożenia gminy, lub wydziału, lub innego jakiego na ten cel ustanowionego, pewnego człowieka.

§. 13.

Na każdej przestrzeni, należy najprzód odgarnąć śnieg na szerokość dwóch kolei wozowych, potem na całej szerokości drogi wozowej, i, o ile możności, zgarnąć takowy aż po za rowy boczne. Należy dodać wszelkiego starania, ażeby śnieg zupełnie aż do samej powierzchni gościńca odgarnąć; a jeżeliby się zrobiła pokrywa z lodu, należy takową rozbić i usunąć z gościńca.

§. 14.

Gminy mają prawo żądać potwierdzenia certyfikatem, iż należycie oczyszcili przydzieloną im przestrzeń; certyfikatu takowego nigdy nie mogą odmówić właściwi urzędnicy, budowniczy i drogowi (wegmajstrowie) gminom, jeżeli te obowiązek swój wypełniły.

§. 15.

Ażeby ułatwić i przyspieszyć całe to postępowanie, należy kazać wydrukować formularze na wezwania, które się do gmin wydaje, na potwierdzenie odebrania, które gminy wystawiać mają (§. 11), i na certyfikaty, które im rozdawać należy (§. 14), i urzędników budowniczych, równie jak wegmajstrów w takowe zaopatrzyć. W każdym zachodzącym razie, należy z tych wydrukowanych formularzów w ten sposób użytek robić, iż zmienne tylko daty i nazwiska zapisać i podpisy odpowiednie dodać potrzeba. Jeżeli urzędnik budowniczy lub wegmajster wzywa gminę do odgarnywania śniegu, winien zawsze załączyć do wezwania także formularz na potwierdzenie odebrania (recepis), który gmina zapisać ma.

§. 16.

Zażalenia ze strony gmin przeciw rozporządzeniom urzędników drogowych, równie jak skargi tychże przeciw gminom, należy wnosić do władz politycznych pierwszej instancji, które w porozumieniu z inżynierem powiatowym i władzą budowniczą, takowych dochodzić i o nich stanowić będą.

§. 17.

Jeżeli zaś skargi tyczą się przedmiotu czysto-technicznego, lub wniesione są przeciw samej osobie urzędnika budowniczego, władze polityczne takowe zażalenia odstąpić winny władzom budowniczym.

§. 18.

Przeciw wydanym uchwałom, można w 14 dniach od ich doręczenia licząc, założyć rekurs w przypadku §. 16 do wyższej instancji politycznej, a zaś w przypadku

des Tages und der Stunde, schriftlich zu bestätigen. Den mit der Strassenerhaltung beauftragten Baubeamten und Wegmeistern liegt ob, die Schneeschauflungsarbeiten zu leiten, und zu überwachen, zur Aufsicht sind auch die Strasseneinräumer streckenweise zu verwenden.

§. 12.

Die Gemeinden haben den ihnen zukommenden Aufforderungen in allen Punkten nachzukommen. Insbesondere dürfen nur vollkommen arbeitsfähige Personen, also mit Ausschluss von Kindern oder gebrechlichen Individuen abgesendet werden.

Die Arbeiter müssen mit ihrem eigenen oder von der Gemeinde beigestellten Arbeitszeuge versehen seyn, und jede Gemeinde hat ihren Arbeitsleuten ein Mitglied des Gemeindevorstandes, oder des Ausschusses, oder einen sonst hiezu bestellten verlässlichen Mann, auch ihrerseits zur Aufsicht beizugeben.

§. 13.

In jeder Strecke muss der Schnee zuerst auf die Breite zweier Wagengeleise abgeräumt, sodann in der ganzen Breite der Fahrbahn, und wo möglich bis über die Seitengraben hinaus aufgeschaufelt werden. Es muss der Schnee nach aller Thunlichkeit vollständig bis zur wirklichen Strassenoberfläche beseitiget, und sollte eine Eisdecke sich gebildet haben, dieselbe zerschlagen, und von der Strasse entfernt werden.

§. 14.

Die Gemeinden sind berechtigt, über jede gehörig vollzogene Reinigung der ihnen zugewiesenen Strecke ein Certificat zu verlangen, welches die einschlägigen Baubeamten und Wegmeister, wenn die Gemeinde ihrer Verpflichtung nachgekommen ist, nicht versagen dürfen.

§. 15.

Zur Erleichterung und Beschleunigung des Geschäftsverkehrs, sind Formularien der an die Gemeinden zu erlassenden Aufforderung, der von denselben auszustellenden Empfangsbestätigung (§. 11) und der ihnen zu ertheilenden Arbeits-Certificate (§. 14) in Druck zu legen, und die Baubeamten und Wegmeister damit zu versehen. Von diesen gedruckten Formularien ist, im eintretenden Falle, dergestalt Gebrauch zu machen, dass lediglich die veränderlichen Daten und Namen auszufüllen, und die bezüglichen Unterschriften beizufügen sind. Jeder Aufforderung zur Schneeausschabung hat der Baubeamte oder Wegmeister immer auch das, von der Gemeinde auszufüllende Empfangsbestätigungs-Formulare (Recepisse) beizulegen.

§. 16.

Sowohl Beschwerden der Gemeinden gegen Verfügungen der Strassenbau-Organen, als allfällige Klagen der letzteren wider die Gemeinden, sind bei den politischen Behörden erster Instanz anhängig zu machen, welche darüber im Einvernehmen mit dem Bezirks-Ingenieur oder der Baubehörde, die Erhebungen zu pflegen und zu erkennen haben.

§. 17.

Wenn es sich aber um rein technische Streitgegenstände, oder um Klagen handelt, welche gegen die Bau-Organen persönlich gerichtet sind, haben die politischen Behörden solche Beschwerden an die Baubehörden zur Entscheidung abzutreten.

§. 18.

Gegen die geschöpften Erkenntnisse kann, binnen 14 Tagen von ihrer Zustellung gerechnet, der Recurs, im Falle des §. 16 an die höhere politische Instanz, und im Falle des §. 17 an

§. 17, do przełożonej władzy budowniczej; atoliż władze te rozstrzygać mogą rakur-sa, tylko po wzajemnem wysłuchaniu stron.

§. 19.

Jeżeli druga instancja potwierdzi uchwałę władzy niższej, dalszy rekurs nie ma miejsca; takowy tylko wtenczas jest dozwolony, jeżeli przez władzę wyższą uchwały władzy niższej odmienione zostały. W takim razie zażalenie wniesić należy w czterech tygodniach od dnia doręczenia do ministerstwa spraw wewnętrznych, lub względnie do ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych.

§. 20.

Wykonanie rozporządzeń, ze strony władz wydanych, nie będzie wstrzymane przez rekurs, przeciw nim wniesiony, jak długo ten nie jest rozstrzygnięty.

§. 21.

Jeżeli w niektórych krajach koronnych, lub w pojedynczych ich częściach z powodów klimatycznych, zasp śniegowych albo wcale nie ma, albo tak są nieznaczne, iż takowe robotnikiem najętym łatwo i bez wielkich kosztów usunąć można; lub jeżeli w przeciwnym razie bardzo często i znaczne zasp śniegowe dla zupełnego braku sił roboczych w gminach granicznych, zawsze drogą ugody, lub za pomocą najętych za każdym razem robotników, uprzątnione być muszą; w takich przypadkach postanowienia niniejszej ustawy nie mają miejsca; równie jak nie mogą naruszać praw, już na mocy ugody nabytych.

Franciszek Józef m. p.

Bruck m. p.

17.

Rozrządzenie ministerstwa handlu z dnia 23. Stycznia 1851,

którem się odracza na 1. Kwietnia 1851 działalność postanowień, przepisanych rozrządzeniem z dnia 20. Grudnia 1850, względem mesażeryów i powozów, sztelferami zwanych.

Ministryum handlu widzi się spowodowanym, rozporządzić, że obwieszczone rozrządzeniem z 20-go Grudnia 1850 *) postanowienia względem przedsiębiorstw prywatnych co do peryodycznych transportów osób (mesażeryów i sztelfur), — zamiast z dniem 1-ym Lutego, dopiero z dniem 1-m Kwietnia 1851 wejść mają w wykonanie.

*) W części I. Nro 1. dziennika praw państwa zбору z roku 1851.

Bruck m. p.

die vorgesetzte Baubehörde ergriffen werden, deren Entscheidungen aber jederzeit über gegenseitige Einvernehmung gefällt werden sollen.

§. 19.

Bei Erkenntnissen zweiter Instanz, durch welche jene der Unterbehörden bestätigt wurden, ist kein weiterer Recurs zulässig, wohl aber ist derselbe bei derlei Erkenntnissen gestattet, wenn durch selbe jene der Unterbehörden abgeändert wurden. In solchen Fällen muss die Beschwerdeschrift binnen vier Wochen vom Zustellungstage bei dem Ministerium des Innern oder beziehungsweise bei dem Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten überreicht werden.

§. 20.

Die Verfügungen der Behörden werden durch einen dagegen ergriffenen, im Zuge befindlichen Recurs, nicht gehemmt.

§. 21.

Wenn in einzelnen Kronländern, oder in Theilen derselben, wegen der climatischen Verhältnisse Schneeverwehungen entweder gar nicht, oder so selten und in so unbedeutendem Grade vorkommen, dass deren Beseitigung durch gedungene Arbeiter leicht und ohne groasse Kosten erzielt werden kann, oder wenn im Gegentheil sehr häufige und bedeutende Schneeverwehungen wegen gänzlicher Ermangelung der von den angränzenden Gemeinden beizustellenden Arbeitskräfte jederzeit im vertragsmässigen Wege, oder durch von Fall zu Fall zu dingende Arbeiter beseitigt werden müssen, finden die Bestimmungen dieses Gesetzes eben so wenig Anwendung, als durch dieselben bereits erworbene Vertragsrechte beeinträchtigt werden können.

Franz Joseph m. p.

Bruck m. p.

17.

Verordnung des Handelsministeriums vom 23. Jänner 1851,
wodurch die Wirksamkeit der mit dem Erlasse vom 20. December 1850 *) angeordneten Bestimmungen, über Messagerien und Stellfahrten auf den 1. April 1851 hinausgeschoben wird.

Das Handelsministerium hat sich bestimmt gefunden zu verordnen, dass die mit dem Erlasse vom 20. December 1850 *) kundgemachten Bestimmungen über Privatunternehmungen periodischer Personen-Transporte (Messagerien und Stellfahrten) statt mit 1. Februar erst mit 1. April 1851 in Wirksamkeit zu treten haben.

Bruck m. p.

*) Im I. Stücke Nr. 1. des Reichsgesetzblattes, Jahrgang 1851.

